

SOM
CIUTADANS
I CIUTADANES!

Projecte IMCITIZEN

PARTICIPEM, passem a l'acció!

Codissem una plataforma de participació infantil

Il·lustrat per Cinta Villalobos

FEM COSES
IMPORTANTES

IMCITIZEN

PARTICIPEM, passem a l'acció!

Codissem una plataforma de participació infantil

Projecte IMCITIZEN

Il·lustrat per Cinta Villalobos

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Funded by
the European Union

El contingut s'ha elaborat en col·laboració amb els nens i les nenes de les plataformes de participació infantil de les escoles CEIP Manuel Murguía i CEIP Ramón de la Sagra (A Coruña), CEIP La Espiga (Aguqueca de Henares), Escola La Pau i Escola Els Porxos (Barcelona), CEIP Maestro José Luís García Rodríguez i CEIP El Vallín (Castrillón), CEIP El Espinillo (Madrid), i CEIP Ausiàs March i CEIP Maestro Serrano (Mislata).

Cada grup és autor dels textos descriptius dels 10 passos per al codisseny de les plataformes.

Primera edició: maig de 2024

© 2024, dels textos: Ana Maria Novella, Laia Ferrús, Marta Beatriz Esteban. Universitat de Barcelona
© 2024, de les il·lustracions: Cinta Villalobos
© 2024, de l'edició: Naono SL, Universitat de Barcelona i Comissió Europea

Naono SL – Serveis editorials i de comunicació
Sicília, 358
08025 Barcelona
www.naono.es/es/

Realització editorial: Naono, SL

Revisió científica: Asun Llena, Miquel Martínez, Elena Noguera, Marta Sabariego, Emma Cortés i Laia Pineda

Grup de treball: Asociación Centro Trama, Asociación Los Glayus, Ayuntamiento de Mislata, Universidad Complutense de Madrid, Universidade da Coruña, Universitat de Barcelona

Maquetació i disseny gràfic: Céline Robert

La manera de citar aquest llibre il·lustrat és la següent:

Diversos autors. IMCITIZEN (2024). *Participem, passem a l'acció!*

Codissenyem una plataforma de participació infantil.

(IMCITIZEN CERV-2022-CHILD). Universitat de Barcelona.

<http://hdl.handle.net/2445/211620>

 pr.imcitizen@ub.edu [@imcitizen_eu](https://twitter.com/imcitizen_eu) www.ub.edu/imcitizen

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement - No comercial - Compartir Igual (BY-NC-SA) de Creative Commons. Es permet copiar i redistribuir el material en qualsevol mitjà i format, sempre que no tingui finalitats comercials, així com remesclar, transformar i crear a partir del material, sempre que aquestes creacions derivades es difonguin amb la mateixa llicència que l'obra original.

Aquesta publicació s'ha realitzat gràcies al suport especial prestat per DIRECTORATE-GENERAL JUSTICE and CONSUMERS.

Funded by
the European Union

Finançat per la Unió Europea. No obstant això, els punts de vista i opinions que s'hi expressen són exclusivament els dels autors i autores i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea. No se'n poden considerar responsables ni la Unió Europea ni l'autoritat que concedeix la subvenció.

Col·laboren:

Ajuntament
de Barcelona

PARTICIPEM, passem a l'acció!

Codissenyem una plataforma de participació infantil

Sabem, podem i volem participar

Quan l'Ana es va trobar amb les seves amigues i amics a la plaça, seguia pensant en la situació que havia viscut durant l'àpat familiar. Les persones adultes comentaven propostes per millorar el barri i ella en va voler aportar una. Tot i que als seus familiars els va fer molta gràcia la seva intervenció, van ignorar-ne les aportacions. Segons ells, eren «coses de nens». Quan ho va comentar a les seves amistats, algunes van recordar situacions semblants.

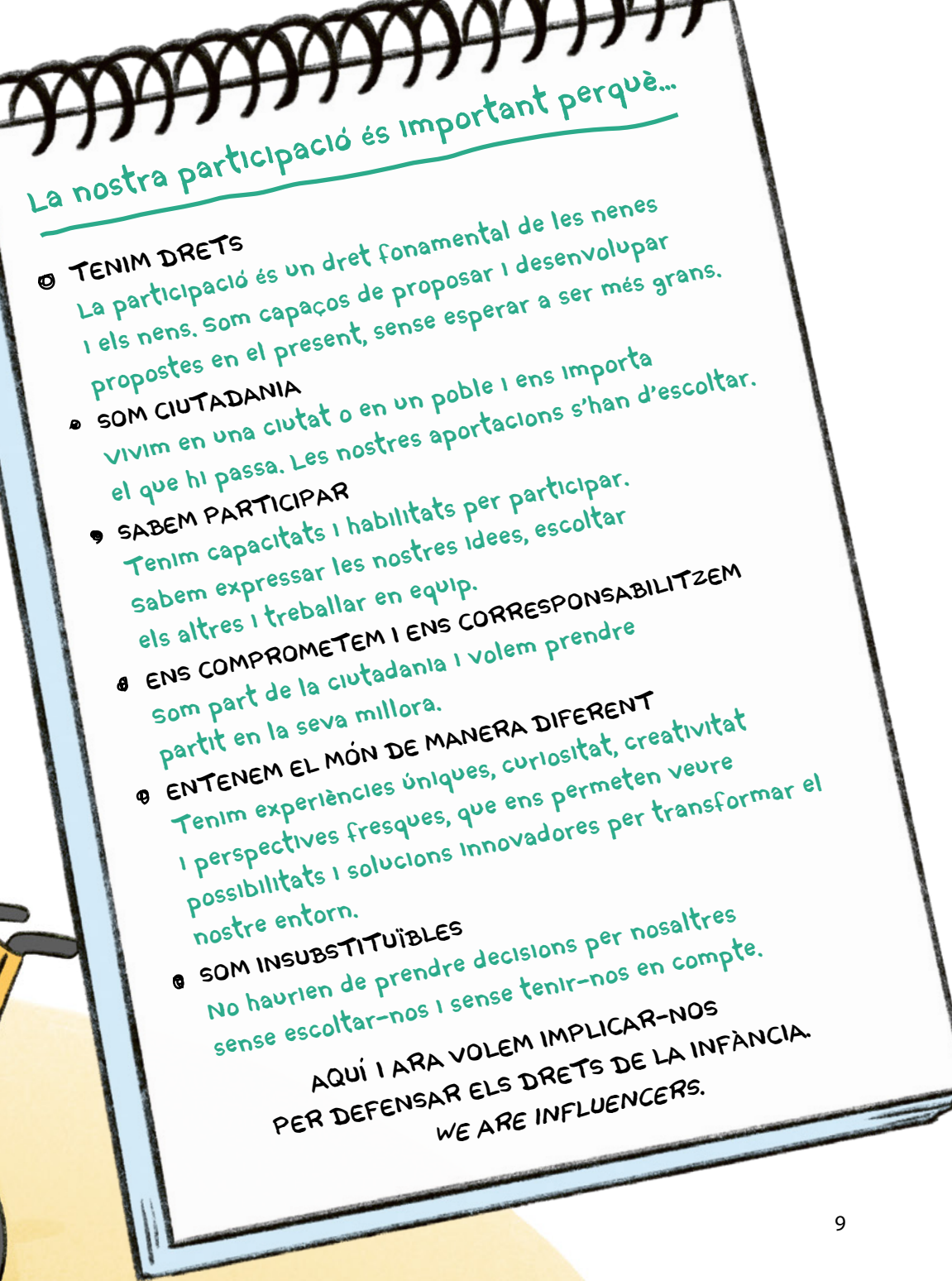

Per què som ciutadans i participem?

Uns dies després de la conversa, el grup d'amics encara donava voltes a situacions com la que va explicar l'Ana, així que es van proposar de fer-hi alguna cosa. Una sala d'estudi de la biblioteca del barri es va convertir en el seu punt de trobada improvisat, un espai on podien debatre els temes que els preocupaven. La Bruna va prendre la paraula.

La idea va entusiasmar la resta del grup; així, quan algú qüestionés el seu dret i la seva capacitat per participar, tindrien arguments. De les seves reflexions en va sortir un document que es van proposar compartir amb tots els nens i les nenes.

Però..., què significa participar?

L'endemà, quan es van trobar a l'hora del pati, la Salma, que sempre s'anima a expressar el que pensa, va dir: —Ahir vam estar molta estona parlant de participació, però he estat donant-hi voltes i, realment, sabem què significa? Aquesta pregunta va generar un nou debat en el grup. Tothom hi tenia alguna cosa a dir.

Compartint les seves idees i experiències, es van adonar que Sí que participaven, i de maneres molt diverses. Finalment, la Salma va afegir:

—Penseu en Greta Thunberg o en Francisco Javier Vera, que han mobilitzat altres nens i nenes pel medi ambient. Són com nosaltres i estan lluitant per causes que consideren importants i justes. Estic convençuda que hi ha més nens i nenes que es mobilitzen i actuen per canviar les coses.

GRETA THUNBERG
És una activista
mediambiental sueca
que lidera accions
per combatre
el canvi climàtic.

FRANCISCO JAVIER VERA
És un activista
colombià per la justícia
climàtica, fundador de
«Guardianes por la Vida»
i creador del concepte
«ecoesperança».

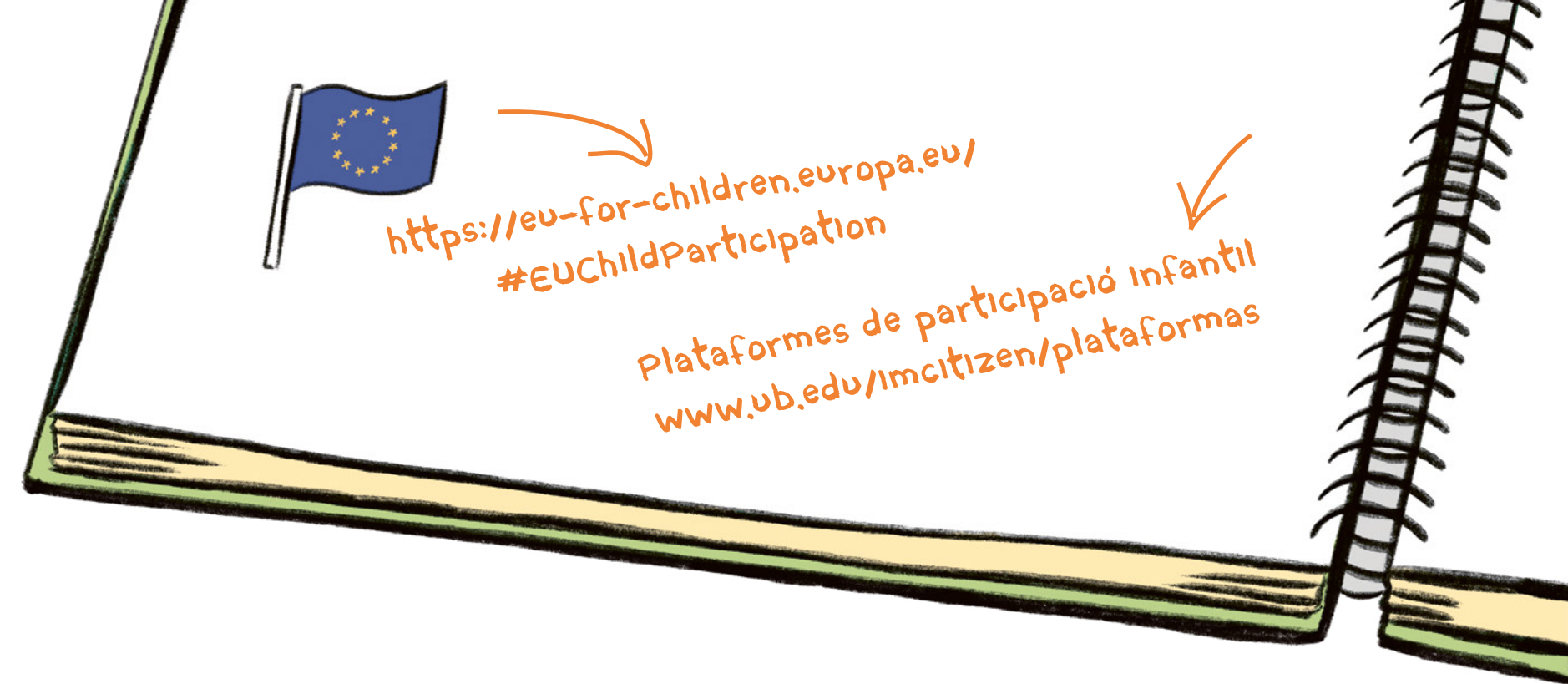

ImCitizen

En arribar a casa, l'Ana seguia pensant en el tema, així que va decidir buscar informació a internet sobre com participen els nens i les nenes. La seva mare l'acompanyava mentre buscava, comentaven juntes el contingut que anava trobant i evitaven pàgines poc fiables. Entre els resultats de la cerca, n'hi va haver dos que li van cridar l'atenció. Va fer-hi clic i es va posar a llegir-los en veu alta.

Va descobrir que **IMCITIZEN** és un projecte en què els nens i les nenes s'associen per crear plataformes de participació infantil. Mentre navegava per la web, va veure els vídeos dels membres de cada plataforma en què explicaven la seva experiència i donaven recomanacions per crear-ne una. No va poder evitar visitar l'altra pàgina web que havia trobat, en aquest cas de la Unió Europea,

en la qual també s'animava els infants a expressar les seves opinions sobre qüestions que els afecten.
—Noies, a sopar!
La veu del pare les va tornar a la realitat. L'Ana estava al·lucinada amb els dos projectes. Demà ho explicaria als seus amics i amigues. Per tal de no oblidar-se'n, va apuntar les adreces web en una llibreta.

Què són les plataformes?

El grup d'amigues i amics tenia l'enllaç que l'Ana els havia passat. Cadascú va consultar la web a casa seva i van quedar a l'hora del pati per comentar-ho. Sentien, encara més, que participar era possible i necessari. Gairebé sense adonar-se'n, s'havien organitzat.

El Jalel s'havia ofert com a secretari per prendre notes de les idees més importants. —Què us sembla si comencem per dir què és una plataforma? Que cadascú digui què ha entès i ho apuntem —va proposar la Salma. Tothom es va animar a participar-hi.

¿Què és una PLATAFORMA?

1. Un grup de participació que vol millorar les coses, treballar conjuntament per un propòsit comú.
2. Una societat de nens i nenes que dona a conèixer els drets de la infància i lluita per aquests drets.
3. Un punt de participació que es vincula amb els consells infantils locals, nacionals i de la UE.
4. Un espai en el qual nens i nenes que tinguin dubtes poden demanar suport a una persona adulta o a altres nens i nenes.
5. Un espai on hi ha participació i confiança.
6. Les persones adultes també s'organitzen en plataformes participatives.

QUINES IDEES MÉS CLARES
QUE TENEN! ESTARÉ AL
SEU COSTAT PER DONAR-LOS
SUPPORT EN TOT EL QUE
NECESSITIN.

L'Ana ja no podia esperar més: —Què us sembla? Creem la nostra pròpia plataforma per ocupar-nos dels temes que ens interessin? «Síiii!», van respondre tots amb entusiasme. La directora del centre es va acostar a ells i va escoltar atentament tota l'explicació de la seva proposta. Va veure que sabien molt bé què eren les plataformes i que estaven realment compromesos. Tenien moltes ganes de crear la seva pròpia plataforma com a espai de participació. Li va semblar una gran idea i els va oferir el seu suport per dur a terme el procés.

10 passos per codissenyar una plataforma de participació infantil

Motivats per la idea, es van posar mans a l'obra i van investigar els passos necessaris per crear una plataforma. Al final, gràcies a l'experiència dels nens i nenes d'ImCitizen, en van descobrir els 10 passos més importants.

EN CADA PAS
TROBARÀS UNA
DESCRIPCIÓ I UNA
GUIA PRÀCTICA.

1. Crear un grup

Associar-se per poder tractar temes d'interès.

2. Dissenyar un logotip

Trobar un símbol que ens identifiqui.

3. Conèixer els nostres drets

Dret a ser escoltats (art.12).

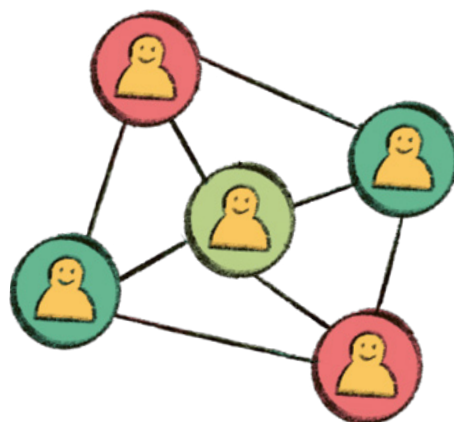
4. Tenir objectius

Definir per què ens associem, què ens uneix.

5. Pensar temes i fer propostes

Determinar de què ens ocupem.

6. Organitzar l'equip

Pensar com ens organitzem i com participarem.

7. Preparar una sessió de treball

Acordar com ens imaginem les reunions.

8. Col·laborar amb altres persones

Unir esforços amb altres davant els reptes compartits.

9. Revisar el procés per avançar

Valorar la feina que hem fet amb el grup.

10. Passar a l'acció

És hora d'actuar i participar junts!

Volien, podien i sabien participar. Havia arribat el moment de donar forma a la seva PLATAFORMA.

Pas 1 Crear un grup

Associar-se per tractar temes d'interès

Un primer grup de nens i nenes busquem la manera d'apropar-nos als altres perquè participin i s'animin a entrar en un grup que defensa els seus propis drets. Primer, **informem** sobre què és la plataforma de participació (parlem amb els nens i nenes del centre durant el pati) i els preguntem si hi volen participar. Preparem uns **cartells** per convocar una **reunió informativa** i els pengem a les parets de l'escola. Així, qui vulgui unir-se a nosaltres podrà assistir-hi, saber-ne més detalls i decidir si vol ser part del projecte!

UNIDES I UNITS
PODEM AMB EL QUE ENS
PROPOSEM.

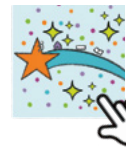
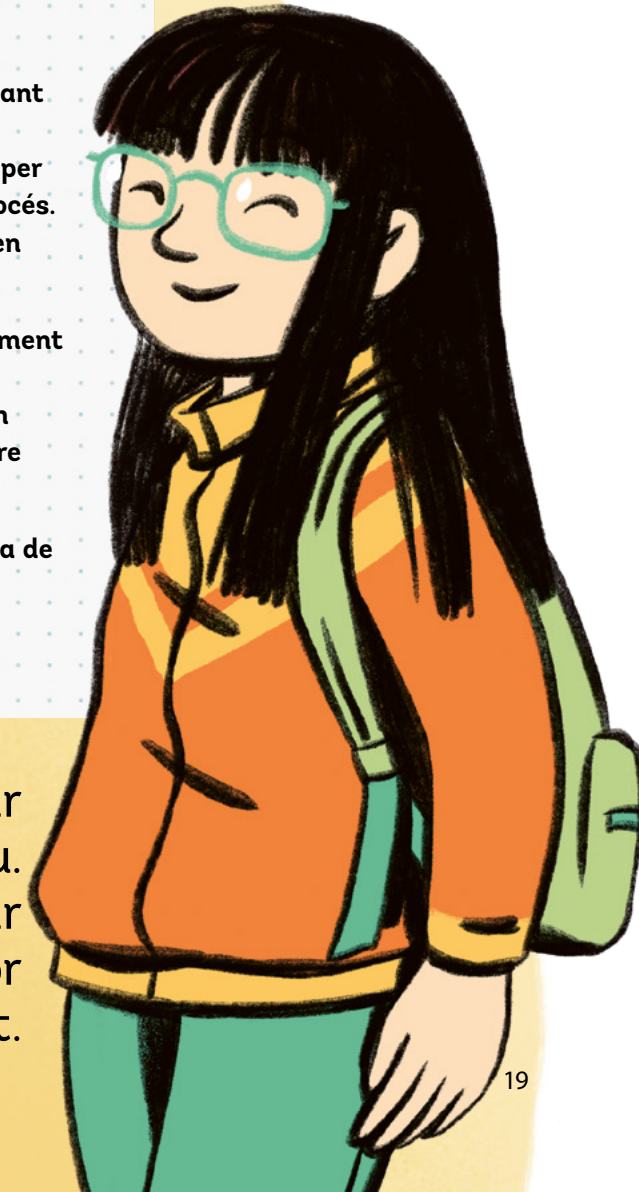

La reunió informativa

Guia per a la primera reunió:

1. Els nens i nenes podran assistir-hi acompanyats de la mare, el pare o el tutor o tutora legal, ja que són menors d'edat.
2. Durant aquesta sessió, el grup impulsor explicarà el repte, què són els drets i el dret a participar, per què és important que els infants participin, i on i quan es reuniran per crear la plataforma.
3. S'obrirà un espai per a preguntes i dubtes. És important que els infants se sentin mobilitzats per participar en el procés. Totes i tots hi poden participar.
4. Es lliurarà un document per formalitzar la inscripció, i tindran uns dies per prendre la decisió.
5. Es facilitarà la data de la primera reunió de treball.

El procés de formar i enfortir un grup és continu. És molt important crear un ambient positiu i acollidor per sentir-se bé treballant.

PLATAFORMA
IMCITIZEN EL VALLÍN

CASTRILLÓN
ASTÚRIES

25 PARTICIPANTS
DE 6 A 11 ANYS

UNA VEGADA AL MES
SALÓ D'ACTES

Pas 2

Dissenyar un logotip

El símbol que ens identificarà com a grup

Per crear un logotip, hem de partir d'un element que tingui relació amb el que fem. Un bon logotip no ha d'estar gaire carregat, perquè si no, no s'entén. Per començar, farem una llista d'elements que ens representen. A continuació, de manera individual, cada membre del grup dissenyarà un logotip diferent. I, finalment, organitzarem una votació per triar el que més ens agradi i més ens representi. També es pot no votar i fusionar elements de diferents logotips.

El logotip és la nostra pròpia marca, ens ajuda a ser reconeguts i comunica visualment qui som i què representem.

El logotip de la plataforma

Guia per dissenyar el logotip:

1. Un logotip ha de ser bonic, senzill, ha de tenir sentit i ha d'estar relacionat amb el que es fa a la plataforma, ja que s'utilitzarà en els materials vinculats (cartells, xapes, samarretes, bolis, etc.).
2. Es pot iniciar el procés de creació amb una pluja d'idees, que permetrà al grup compartir les seves idees i destacar les que més els agradin.
3. A partir d'una primera proposta individual, es treballarà en petits grups per crear-ne una de comuna.
4. Es procedirà a presentar cada proposta explicant les raons per les quals s'ha fet.
5. Entre les propostes més votades, es decidirà conjuntament el logotip que representarà la plataforma. La votació final pot obrir-se a altres nens i nenes.

Pas 3 Conèixer els nostres drets

Com podem participar?

Els nens i les nenes volem i podem aportar les nostres opinions o idees a classe, a casa i en qualsevol altre espai. La plataforma és una eina per compartir aquestes opinions, de manera que les nostres contribucions serveixin per millorar les coses i defensar els nostres drets. Podem aportar millores i generar un efecte en cadena en què totes i tots hi contribuïm. Què us sembla si formem un grup amb ganes de participar? Què us sembla si creem una plataforma en la qual les nenes i els nens puguem implicar-nos en la millora del nostre entorn? Ens hi posem?

**PLATAFORMA
IMCITIZEN EL ESPINILLO**

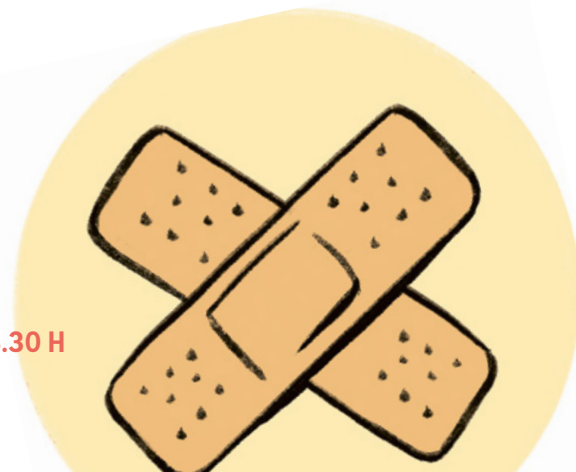
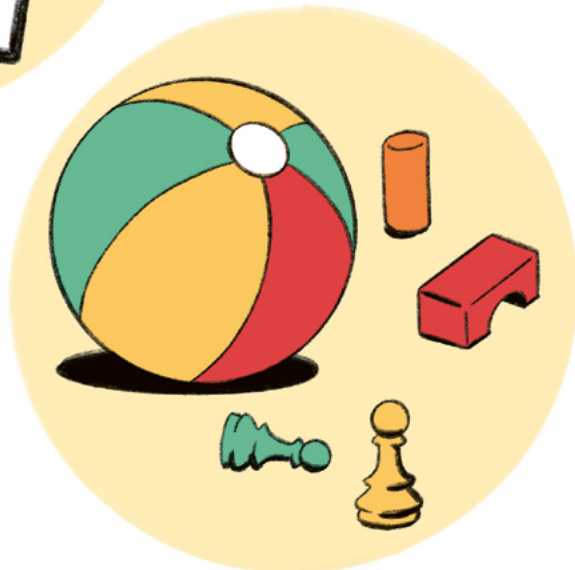
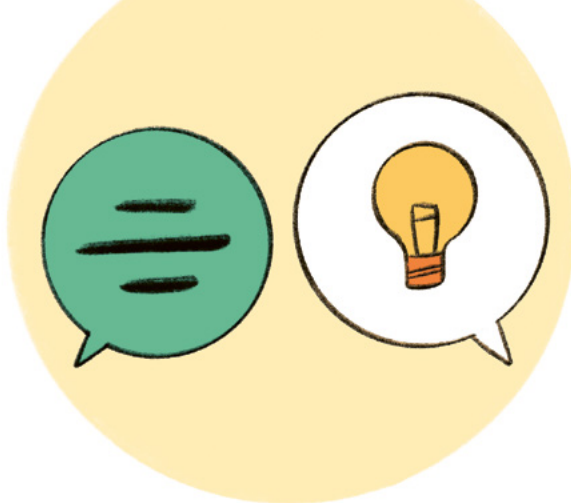
**MADRID
C. MADRID**

**12 PARTICIPANTS
DE 10 A 11 ANYS**

**DIJOURS
DE 13 A 14.30 H**

Els drets de la infància

Guia per expressar l'opinió:

1. S'enumeraran els drets de la infància que es coneixen i es comprovarà amb la Convenció abreujada si n'heu oblidat algun.
2. Es llegirà amb atenció l'article 12* «Dret a expressar la teva opinió i a ser escoltat», i es debatrà sobre això. Caldrà fer-se les preguntes següents:
 - ➔ Per què els infants han de ser escoltats?
 - ➔ Per què han de ser tractats com a ciutadans i ciutadanes?
 - ➔ Com poden participar en el seu entorn?
3. Es crearan eslògans per donar a conèixer a altres nens i nenes que tenen drets. És important exercir el dret a participar!
4. També es recordarà la importància de ser defensors dels drets de la infància.

*ARTICLE 12 de la Convenció sobre els Drets de l'Infant: DRET A EXPRESSAR LA SEVA OPINIÓ I A SER ESCOLTATS. Tots els infants tenen dret a expressar lliurement la seva opinió i que aquesta sigui escoltada quan els temes tinguin a veure amb elles i ells. Tenen dret a participar en procediments judicials i administratius en els quals estiguin involucrats.

Pas 4

Tenir un objectiu

Com arribem als objectius?

Definir objectius comuns és imprescindible per aconseguir un grup unit i que les nostres veus siguin escoltades. Per poder acordar els objectius de cada plataforma, cal escoltar, observar i expressar el que ens preocupa, tant a nosaltres com a altres nens i nenes del nostre entorn. És important que els objectius siguin realistes i assolibles per poder treballar amb comoditat.

Definir objectius de grup

Guia per definir què ens uneix:

1. S'organitzarà una pluja d'idees per poder contestar les preguntes següents:
 - Què volem aconseguir amb la plataforma IMCITIZEN?
 - Per què vull ser IMCITIZEN?
2. S'anotaran en una llibreta totes les respostes per poder revisar-les en la pròxima sessió de treball.
3. S'exploraran altres experiències de participació de nens i nenes que formen part de la plataforma.
4. En la pròxima reunió, es compartirà tot el que s'ha anat debatent en les sessions anteriors i es valorarà si cal afegir-hi més objectius.
5. Quan s'hagin consensuat els objectius, es redactarà un reglament en el qual quedin reflectits. És millor que es faci per escrit, tot i que es pot acompanyar de dibuixos o imatges.

Pas 5

Pensar temes i fer propostes

Proposem temes que ens preocupen

La selecció dels temes i les propostes és el **punt de partida** per encaminar les futures **accions** d'un grup de participació. A més, és una manera directa de començar a participar, ja que som nosaltres, les nenes i els nens, els qui triarem els aspectes que més ens **interessen** o **preocupen** i farem **propostes** prioritzant les qüestions que considerem més urgents.

PLATAFORMA
IMCITIZEN MANUEL MURGUÍA

LA CORUNYA
GALÍCIA

20 PARTICIPANTS
D'11 A 12 ANYS

DIJOURS
DE 12.30 A 13.30 H

Les propostes de millora han de ser accions concretes que intentin abordar una problemàtica comuna.

Pensar i proposar idees

Guia per decidir els temes que preocupen i que es volen atendre:

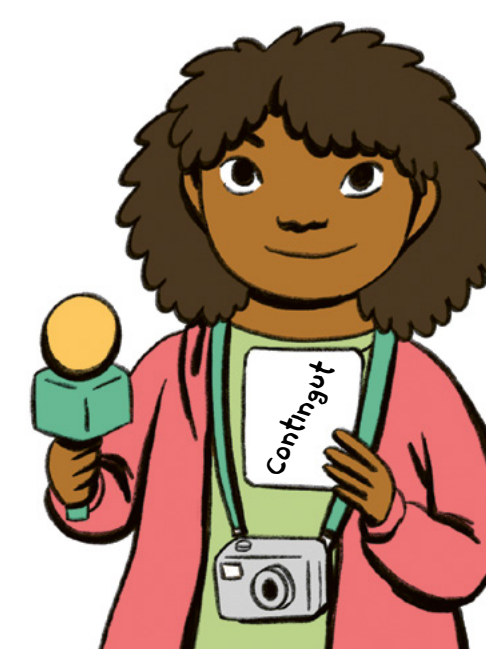
1. El grup farà una llista conjunta amb totes les qüestions d'interès que es vulguin abordar. Serà imprescindible comptar amb opinions d'altres nens i nenes.
2. Les temàtiques triades hauran d'anar sempre en la línia de defensar els drets de la infància, el dret a participar i a solucionar qüestions d'interès.
3. Es farà servir la tècnica del semàfor per prioritzar els temes a treballar:
 - **VERMELL**: Temes superimportants que s'han d'abordar immediatament.
 - **GROC**: Temes rellevants que es poden tractar en els pròxims dies.
 - **VERD**: Temes que ens importen, però que poden esperar.
4. La llista estarà sempre oberta perquè pugui anar creixent, i qualsevol nen o nena hi podrà participar quan vulgui. Fins i tot es pot obrir una bústia per recollir idees... Es tindran en compte totes les propostes!

Pas 6

Organitzar l'equip

És hora de posar ordre!

El grup motor decideix quan i on vol reunir-se per treballar. Tenint en compte els rols assignats, cada company i companya de la plataforma sap què ha de fer en cada trobada. Entre aquests rols hi ha analistes, gestors del temps, creadors de contingut, gestors de material... Per poder ficar-nos de ple en el rol i reconèixer la tasca de cadascú, ens disfressem amb complements identificatius. Així és més divertit! Si necessitem ajuda, avisem el nostre grup de suport, format per altres nenes i nens que volen participar, però que no disposen de gaire temps.

RECORDEU QUE HEU DE TORNAR EL MATERIAL PER A LA PRÒXIMA SESSIÓ!

El poder de l'organització

Guia per decidir com s'organitza la plataforma:

1. L'organització ha de permetre que el procés de presa de decisions sigui fàcil i assegurí que tothom hi col·labori. S'ha de potenciar la unió del grup i la importància de les idees i propostes.
2. Es debatrà sobre com s'organitza el grup i el seu treball perquè les nenes i els nens liderin l'espai de participació.
 - Quins càrrecs i rols ens faciliten la participació?
 - Quines funcions té cadascun?
3. S'elaborarà un document en què s'anotin els càrrecs que s'han decidit, les funcions de cadascun i com s'ha acordat desenvolupar-les.
 - Com s'han de desenvolupar aquestes funcions?

Pas 7

Preparar una sessió de treball

Definim rols

- Rebem els altres nens i nenes que participaran en la sessió.
- Ens presentem i fem un joc «trencaglaç».
- Plantegem el tema a tractar i com l'abordarem.
- Recollim les idees de tots i totes.
- Debatem les propostes i votem.
- Donem les gràcies a tothom, juguem a un joc i ens acomiadem fins a la pròxima reunió.
- Desenvolupem la proposta i la compartim amb altres persones.

Com treballem?

Guia per començar a treballar:

1. Per començar, és fonamental establir l'estructura de les reunions.
2. És crucial crear un **ambient favorable**, basat en el respecte i la iniciativa. No podem oblidar que és responsabilitat de cadascú de nosaltres assegurar que totes les persones del grup se sentin valorades i escoltades.
3. S'establiran els càrrecs i les seves funcions per desenvolupar de manera participativa la sessió de treball.
4. En cas que hi hagi molts temes per tractar, es considerarà **crear petits grups** per discutir cada tema amb més detall. Després, es compartiran els resultats.
5. Es prendran **notes dels acords** assolits durant la reunió perquè tothom n'estigui al corrent i es compleixin els compromisos acordats.
6. La reunió conclourà amb un breu resum de tots els temes tractats i els acords assolits.

PLATAFORMA
IMCITIZEN CAMPIELLO

CASTRILLÓN
ASTÚRIES

25 PARTICIPANTS
DE 6 A 11 ANYS

UN PATI
AL MES

Pas 8

Col·laborar amb altres persones

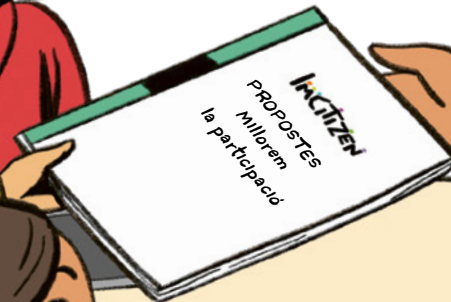
Unir esforços

A les plataformes treballem per representar els nens i les nenes del nostre entorn; és per això que ens sembla important estar a prop del nostre col·lectiu, **escotar-ne** les inquietuds i animar les persones a **involucrar-s'hi** i a **participar-hi** activament. Sempre amb respecte, dialoguem i compartim diferents opinions sobre temes importants per a nosaltres, i així arribem a propostes fermes i concretes. Aquesta manera de treballar ens obre les portes a nous punts de vista i ens permet col·laborar millor en el nostre entorn.

ENS AGRADARIA REUNIR-NOS MÉS SOVINT AMB VOSALTRES PER FER-VOS ARRIBAR LES NOSTRES PREOCUPACIONS.

GRÀCIES! NECESSITEM LES VOSTRES APORTACIONS PER MILLORAR LA CIUTAT.

NIL, COM A CONSELLER, VOLEM EXPLICAR-TE TOT EL QUE HEM PROPOSAT PER MILLORAR LA PARTICIPACIÓ. ESTÀ TOT AQUÍ.

Pensar i proposar idees

Guia per influir en temes del nostre interès:

1. Es començarà per explicar i entendre que una plataforma no ho pot fer tot de manera autònoma, necessita l'ajuda de tots i de totes!
2. S'haurà de pensar com informar del que es fa i difondre-ho des de la plataforma i quin tipus de col·laboració es necessita.
3. Per animar altres nens i nenes a participar, és important saber com volen participar o com poden ajudar perquè puguin implicar-se a la seva manera. Se'ls preguntarà: Com us agradaria ajudar en la plataforma?
4. És important considerar la col·laboració amb el consell infantil del municipi i amb referents de l'ajuntament.
5. Es mantindran reunions amb referents polítics per col·laborar i incidir en les polítiques públiques.
6. Es comunicarà l'horari i el lloc de les reunions de la plataforma mitjançant cartells. Aquesta publicitat és important per transmetre que som un **punt de participació proper i obert** a tothom qui s'animi a formar-ne part activa.

Es definirà:

- Com podem contactar amb ells i elles?
- Com els presentem les nostres idees i projectes?
- De quina manera podem col·laborar per millorar el municipi?

PLATAFORMA
INCITIZEN AUSIÀS MARCH

MISLATA
C. VALENCIANA

23 PARTICIPANTS
DE 9 A 12 ANYS

DIMARTS I DIVENDRES
DE 12.45 A 13.45 H

Pas 9

Revisar el procés per avançar

Com analitzem la feina feta?

Avaluar significa revisar en grup els diferents moments del procés de creació de la plataforma per poder entendre què ha funcionat i què hem de millorar. És important que cada membre aportï els seus propis arguments, compartint sensacions i detallant els reptes. El gran objectiu d'aquesta anàlisi és **aprendre i millorar** entre tots i totes per incrementar la participació en les decisions del dia a dia.

PLATAFORMA
IMPCIZEN LA PAU

BARCELONA
CATALUNYA

14 PARTICIPANTS
DE 10 A 12 ANYS

DIJOURS
DE 13 A 14 H

EL CÈRCOL DE REFLEXIÓ
HA ESTAT UNA EINA PERFECTA
PER GRAVAR I DOCUMENTAR
EL PROCÉS.

HEM FET
UN BON EQUIP, PERÒ
ENS HA FALTAT
MÉS COMUNICACIÓ.

GRAVAR LA NOSTRA
INICIATIVA ENS HA DONAT
MOLTA REPERCUSSIÓ.

Aturar-se a revisar per avançar

Guia per avaluar processos:

1. Per entendre el procés i millorar, el grup ha de fer una pausa per poder compartir com van les coses. Què hem fet? Com ho hem fet? Com ens ha anat? Què ens ha ajudat a assolir els objectius?
2. Aquesta anàlisi grupal els portarà a reflexionar sobre la seva participació, a reconèixer els avenços i a suggerir maneres de millorar.
3. Es recomana registrar les valoracions compartides en aquestes sessions reflexives. El grup ha de decidir com ho farà: per escrit, en àudio o en vídeo...
4. La proposta del «cèrcol de reflexió» és una manera divertida de valorar. Es posa el cercol a terra, i qui estigui dins, ha d'aportar la seva valoració mentre una altra persona el grava en àudio o en vídeo.

És clau aprendre del que hem fet, identificar què ha funcionat bé i què necessitem millorar per seguir avançant!

Pas 10

Passar a l'acció!

Actuem i participem conjuntament

Ha arribat el moment de passar a l'acció!

Per a això, avaluem el material i els recursos elaborats durant tot el procés i actuem de manera eficient per aconseguir que les nostres idees transcendeixin. Ara que hem dissenyat i creat la nostra **Plataforma de participació**, és el moment de posar-nos en marxa i dur a terme tot el que ens hem proposat. Informarem la resta de nenes i nens dels nostres propòsits i els convidarem a sumar-se a millorar l'entorn o el que es proposin. És clau disposar d'eines específiques que ens permetin participar.

PLATAFORMA
IMCITZEN RAMÓN DE LA SAGRA

LA CORUNYA
GALÍCIA

10 PARTICIPANTS
D'11 A 12 ANYS

DIVENDRES
16 H A 17.30 H

Activem la Plataforma de participació!

1. El procés de codisseny permet definir l'espai participatiu:
 - ➔ Quins temes s'hi abordaran?
 - ➔ Com s'organitzarà l'equip?
 - ➔ Quan es farà?
2. S'explicarà a tots els infants que s'ha organitzat una plataforma de participació per abordar temes d'interès comú perquè, així, puguin aportar les seves idees. Se suggereix fer cartells o alguna ronda informativa.
3. Es podrà visibilitzar el lloc i l'horari de la reunió per si altres nens i nenes volen unir-s'hi.
4. Els progressos i les activitats que s'hi duguin a terme es notificaran per animar altres nens i nenes a contribuir amb les seves idees i propostes.
5. Es col·laborarà amb altres grups de participació, com els consells infantils municipals, nacionals o europeus.
6. Els èxits i reptes es podran compartir amb l'ajuntament del municipi. D'aquesta manera, el personal tècnic municipal i les autoritats polítiques sabran què s'està fent i podran donar-hi suport.

La plataforma ha d'estar connectada amb referents municipals per assegurar que tingui impacte.

Guia per a adults

Com acompanyar el procés de codisseny de la plataforma?

Les persones adultes, com a agents socioeducatius, acompanyem i facilitem el procés des del convenciment que codissenyar la plataforma ha de ser fruit d'una decisió informada, conscient i lliure de les nenes i els nens.

Estem davant d'un nou repte: desenvolupar un procés participatiu per crear un espai col·laboratiu.

Tot i que segur que ja estàs acompanyant els infants en la seva participació, el repte que es planteja és fer-ho en un procés de codisseny perquè elles i ells s'apropriïn de l'espai i descobreixin que poden i saben participar de manera autònoma des de lideratges compartits.

Principis per acompanyar el procés

- Acompanyar els infants en el descobriment dels seus drets, especialment el dret a participar. Facilitar un procés de presa de consciència perquè se sàpiguin i es reconeixin subjectes de drets que poden exercir, defensar i promoure.
- Estimular i enfortir la seva identitat de ciutadà i ciutadana en el present i amb capacitat i motivació per implicar-se en la millora i la transformació del seu entorn.

- Dinamitzar el procés mitjançant estratègies de *cothinking*, dinàmiques lúdiques i algun joc facilitador que promoguin el treball col·laboratiu, la presa de decisions, la cohesió grupal i el sentiment de pertinença, per tal d'afavorir la participació.
- Tenir presents els llenguatges, els codis culturals i els temps de la infància. Les persones adultes s'han de fer intel·ligibles i adaptar-se als ritmes dels infants. En aquest sentit, serà útil establir un calendari de trobades i una línia del temps d'accions per visualitzar objectius i moments.
- Revisar imaginaris i resistències de les persones facilitadores del procés. Les persones adultes han d'estar convençudes de la proposta i transmetre aquesta seguretat als infants perquè confiïn en si mateixos i es reconeixin com a ciutadans i ciutadanes capaços i competents.

Claus per acompanyar cada pas

El grup s'ha format amb el repte i el compromís de desenvolupar un procés de codisseny que els ajudi a definir i donar forma a una plataforma de participació infantil. És important que els infants es reconeixin com a ciutadans i ciutadanes que volen, saben i poden prendre part en la configuració d'un espai de participació que lideraran i sostindran des de la seva implicació i compromís, elevant-lo a l'òrgan municipal competent

[Pàg. 18-19]
Pas 1 Crear un grup

Es busca formar un grup de nenes i nens motivats per associar-se i ocupar-se dels temes que els interessin. Per propiciar la trobada, se'ls convida a una sessió informativa sobre la proposta de crear una plataforma de participació infantil. S'ha de garantir la inclusió de totes les infàncies, promovent superar les possibles desigualtats per raó de gènere, capacitats, orígens... Els participants decidiran lliurement si volen formar part del procés de creació de la plataforma.

[Pàg. 20-21]
Pas 2 Dissenyar un logotip

Les persones adultes acompanyen el grup en la seva configuració i la interiorització de qui són com a grup i què es proposen. Els facilitaran interrogants per reflexionar al voltant dels aspectes que podrien tenir presents quan imaginin i dissenyin el seu logotip. També se'ls pot animar, segons l'edat, a tenir una mascota o eslògan, així com a generar material de marxandatge que els doni a conèixer.

[Pàg. 22-23]
Pas 3 Conèixer els nostres drets

Els nens i les nenes s'han de reconèixer com a subjectes amb drets i capacitats per participar. Cal que coneguin els seus drets i que hi aprofundeixin, en concret el dret a participar, des d'una construcció i significació del concepte que els faciliti actuar des d'aquest marc compartit. És important que coneguin les seves competències i habilitats per participar.

[Pàg. 24-25]
Pas 4 Tenir un objectiu

Es tracta de comprendre i definir el que uneix els participants: «donar forma a una plataforma de participació». Han de crear el seu reglament (document de referència que defineix qui són, què fan i com ho fan) i configurar l'espai participatiu que lideraran de manera autònoma. Començaran definint què volen aconseguir amb la plataforma, quins temes i propostes volen atendre i com això millorarà les seves vides.

[Pàg. 26-27]
Pas 5 Pensar temes i fer propostes

El grup té una doble funció: d'una banda, es tracta d'una associació de nenes i nens que exerceixen i defensen els seus drets, especialment el dret a participar. De l'altra, decideixen quins temes els interessin i volen impulsar en el seu entorn, municipi, país o continent.

S'ha de conrear una «cultura participativa»: construir entre tots i totes un espai generador d'escolta i de participació.

[Pàg. 28-29]
Pas 6 Organitzar l'equip

Un dels moments clau és el de decidir l'estructura de la plataforma, ja que un grup ben definit ens dona claredat en els rols, fa que prendre decisions sigui més fàcil i fomenta el treball en equip de manera col·laborativa.

[Pàg. 30-31]
Pas 7 Preparar una sessió de treball

El grup lidera la planificació i el desenvolupament de les seves sessions de treball, que s'han de pensar i posar en marxa a partir del repte que es proposen en cadascuna. Les sessions de trobada han de ser un espai segur i de confiança, un espai de participació organitzada que incorpora el joc i la diversió.

[Pàg. 32-33]
Pas 8 Col·laborar amb altres persones

Les nenes i els nens de la plataforma necessiten dialogar i actuar conjuntament amb altres persones que també treballen per millorar l'entorn. És convenient que cooperin amb altres grups de participació per unir esforços davant els reptes compartits. També convé donar-se a conèixer entre els referents municipals per elevar les seves propostes i buscar vies de col·laboració.

[Pàg. 34-35]
Pas 9 Revisar el procés per avançar

L'avaluació ha de ser constant i regular al llarg de tot el procés de codisseny de la plataforma. Pensar i reflexionar sobre el que s'ha fet per configurar-se com a plataforma permet proposar noves idees per ajustar el seu funcionament, els objectius i les iniciatives.

[Pàg. 36-37]
Pas 10 Passar a l'acció!

Després de definir i configurar el punt de participació i establir com funcionarà la plataforma, és el moment de posar en marxa el prototip que els nens i les nenes han imaginat. D'una manera o altra, el procés de codisseny seguirà actiu, perquè caldrà incorporar ajustos tant en la definició com en l'organització i el funcionament. La idea és que es continuï amb un lideratge participatiu per seguir creant impacte social.

Descobreix com codissenyar una plataforma de participació infantil!

10 passos explicats per nenes i nens que ja ho han fet.

Aquest llibre il·lustrat és el resultat del treball col·lectiu amb els infants de diverses escoles que han participat en el codisseny de plataformes de participació infantil com a ciutadans i ciutadanes actius i compromesos. Hi trobaràs eines pràctiques per facilitar aquest procés, amb recursos explicats pels mateixos protagonistes. A més, podràs accedir als seus relats i experiències a la [web del projecte](#).

El projecte IMCITIZEN en què s'engloba aquest llibre és finançat per la Unió Europea i busca promoure canvis per avançar en la participació de la infància. Ha estat possible gràcies a la cooperació entre deu escoles, cinc ajuntaments, tres universitats i dues associacions.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Funded by
the European Union